

Romantyzm — sprawdzian z epoki

Oda do młodości, ballady, Sonety krymskie, Dziady cz. III, Słowacki i Norwid

opracowanie: Mateusz Będkowski · niekazmuliczyc.pl

KLUCZ NAUCZYCIELA

Grupa A

Suma: 24 pkt

Czas: 45 min

13 zadań · 24 punkty · 45 minut · bez pomocy · pisz czytelnie · w zadaniach otwartych liczy się trafność, poprawność językowa i pisownia.

Zadanie 1. (0–1)

ZAMKNIĘTE

Co przeciwstawia sobie podmiot w „Odzie do młodości”?

- A.** zapat i siłę młodości — martwemu, egoistycznemu światu starych
- B. naukę i religię
- C. Polskę i Litwę
- D. wieś i miasto

Odpowiedź: A

Rozwiązanie: „Bez serc, bez ducha, to szkieletów ludy” — tak mówi o świecie starych.

Błędne odpowiedzi: pozostałe odpowiedzi nie zgadzają się z treścią utworu.

Punktacja: 1 pkt — poprawna odpowiedź.

Zadanie 2. (0–1)

ZAMKNIĘTE

Jaki gatunek reprezentuje „Romantyczność”?

- A. sonet
- B.** ballada
- C. oda
- D. tren

Odpowiedź: B

Rozwiązanie: Ballada łączy epikę, lirykę i dramat oraz fantastykę ludową.

Błędne odpowiedzi: pozostałe odpowiedzi nie zgadzają się z treścią utworu.

Punktacja: 1 pkt — poprawna odpowiedź.

Zadanie 3. (0–1)

ZAMKNIĘTE

Kiedy ukazały się „Sonety krymskie”?

- A. w 1834 roku
- B. w 1798 roku
- C. w 1822 roku
- D.** w 1826 roku

Odpowiedź: D

Rozwiązanie: Wydano je w Moskwie w 1826 roku, po podróży poety na Krym.

Błędne odpowiedzi: pozostałe odpowiedzi nie zgadzają się z treścią utworu.

Punktacja: 1 pkt — poprawna odpowiedź.

Kogo przedstawia widzenie księdza Piotra?

- A.** Polskę cierpiącą jak Chrystus i przyszłego wybawcę o imieniu „czterdzieści i cztery”
- B. powrót Konrada do domu
- C. upadek Senatora
- D. bitwę pod Grunwaldem

Odpowiedź: A

Rozwiązanie: Widzenie wyraża mesjanizm: Polska — Chrystus narodów.

Błędne odpowiedzi: pozostałe odpowiedzi nie zgadzają się z treścią utworu.

Punktacja: 1 pkt — poprawna odpowiedź.

Co pokazuje scena „Salon warszawski”?

- A. egzorcyzmy w celi
- B.** podział społeczeństwa na obojętną arystokrację i patriotyczną młodzież
- C. sąd nad Konradem
- D. przygotowania do powstania na wsi

Odpowiedź: B

Rozwiązanie: Przy drzwiach — patrioci, przy stoliku — salonowa elita zapatrzona w obcą kulturę.

Błędne odpowiedzi: pozostałe odpowiedzi nie zgadzają się z treścią utworu.

Punktacja: 1 pkt — poprawna odpowiedź.

Co krytykuje Słowacki w „Grobie Agamemnona”?

- A.** szlachtę polską — jej próżność i brak hartu ducha
- B. papieństwo
- C. Napoleona
- D. chłopów za bierność

Odpowiedź: A

Rozwiązanie: „Pawiem narodów byłeś i papuga” — gorzka ocena Polski szlacheckiej.

Błędne odpowiedzi: pozostałe odpowiedzi nie zgadzają się z treścią utworu.

Punktacja: 1 pkt — poprawna odpowiedź.

Które pojęcia są typowe dla romantyzmu?

- A. praca organiczna, scjentyzm
- B.** irracjonalizm, ludowość, mesjanizm
- C. racjonalizm, dydaktyzm, klasycyzm
- D. vanitas, konceptyzm

Odpowiedź: B

Rozwiązanie: Romantycy cenili uczucie, wiarę i kulturę ludową.

Błędne odpowiedzi: pozostałe odpowiedzi dotyczą innych epok lub zjawisk.

Punktacja: 1 pkt — poprawna odpowiedź.

Wpisz postać z „Dziadów” cz. III, którą opisano.

1. _____ — więzień, który opowiada o wywożeniu młodzieży na Syberię kibitkami
2. _____ — niewidoma matka, która błaga Senatora o litość dla uwięzionego syna
3. _____ — więzień, który opowiada przypowieść o ziarnie rzuconym przez Boga w ziemię

Odpowiedź: 1. Jan Sobolewski; 2. Pani Rollison; 3. Żegota

Rozwiązanie: Postaci „Dziadów” cz. III.

Punktacja:

1. **1 pkt** — podpunkt 1
2. **1 pkt** — podpunkt 2
3. **1 pkt** — podpunkt 3

Wpisz autora utworu.

1. „Hymn [Smutno mi, Boże!]” — _____
2. „Moja piosnka [II]” — _____
3. „Grób Agamemnona” — _____
4. „Fortepian Szopena” — _____

Odpowiedź: 1. Juliusz Słowacki; 2. Cyprian Kamil Norwid; 3. Juliusz Słowacki; 4. Cyprian Kamil Norwid

Rozwiązanie: Słowacki i Norwid.

Punktacja:

1. **1 pkt** — utwór 1
2. **1 pkt** — utwór 2
3. **1 pkt** — utwór 3
4. **1 pkt** — utwór 4

Oceń, czy zdanie jest prawdziwe (P), czy fałszywe (F). Zakreśl właściwą literę.

1. W „Stepach akermąńskich” step porównano do oceanu. — **P / F**
2. W sonetach Mickiewicz unika wyrazów pochodzenia wschodniego. — **P / F**
3. „Oda do młodości” zachęca młodych do wspólnego działania. — **P / F**
4. „Testament mój” Słowackiego nawiązuje do motywu non omnis moriar. — **P / F**

Odpowiedź: 1. P; 2. F; 3. P; 4. P

Rozwiązanie: Treść lektur i wiadomości o epoce.

Punktacja:

1. **1 pkt** — podpunkt 1
2. **1 pkt** — podpunkt 2
3. **1 pkt** — podpunkt 3
4. **1 pkt** — podpunkt 4

Przeczytaj fragment. Do czego wzywa podmiot młodość? Jaki tryb czasownika służy wyrażeniu tego wezwania?

*Młodości! ty nad poziomy
Wylatuj, a okiem słońca
Ludzkości całe ogromy
Przeniknij z końca do końca!*
Adam Mickiewicz, „Oda do młodości” (fragment)

Odpowiedź: np. Do wzniesienia się ponad przyziemność i ogarnięcia całej ludzkości (idealizm, ogólnoludzki program); tryb rozkazujący (wylatuj, przeniknij).

Rozwiązanie: 1 pkt — odpowiedź na pierwsze pytanie; 1 pkt — odpowiedź na drugie pytanie.

Punktacja:

1. **1 pkt** — odpowiedź na pierwsze pytanie
2. **1 pkt** — odpowiedź na drugie pytanie

Wyjaśnij, czym jest mesjanizm w „Dziadach” cz. III.

Odpowiedź: np. To przekonanie, że cierpienie Polski ma sens zbawczy: jak Chrystus naród cierpi za inne narody i zmartwychwstanie (Widzenie księdza Piotra).

Rozwiązanie: 1 pkt — trafna interpretacja; 1 pkt — odwołanie do dramatu.

Punktacja:

1. **1 pkt** — trafna interpretacja
2. **1 pkt** — odwołanie do dramatu

Porównaj postawę bohatera w „Odzie do młodości” i w „Dziadach” cz. III. Wskaż jedno podobieństwo lub jedną różnicę i odwołaj się do obu utworów.

Odpowiedź: np. „Oda do młodości” wzywa młodych do wspólnego czynu, a w „Dziadach” cz. III Konrad buntuje się samotnie i z pychą — oba utwory łączy wiara w siłę ducha, ale w „Odzie” siła tkwi we wspólnotcie.

Rozwiązanie: 1 pkt — trafne porównanie; 1 pkt — odwołanie do obu utworów.

Punktacja:

1. **1 pkt** — trafne porównanie
2. **1 pkt** — odwołanie do obu utworów

Zasady przyznawania punktów

- Zadania zamknięte: 1 pkt za poprawną odpowiedź; 0 pkt za błędną, za brak odpowiedzi albo za wskazanie więcej niż jednej odpowiedzi.
- Zadania otwarte i z lukami: punkty według kryteriów podanych przy zadaniu. Każdy poprawny sposób rozwiązania jest akceptowany, także inny niż w kluczu.
- Przy poprawnej metodzie i błędzie rachunkowym uczeń traci tylko punkt za wynik końcowy; sam wynik bez wymaganego zapisu obliczeń daje najwyżej punkt za odpowiedź, jeśli kryteria tak stanowią.

Proponowana skala ocen (24 pkt)

24–22 pkt: bardzo dobry · 21–18 pkt: dobry · 17–14 pkt: dostateczny · 13–10 pkt: dopuszczający · 9–0 pkt: niedostateczny

Progi orientacyjne: ok. 90% / 75% / 55% / 40%. Dostosuj je do wewnętrznych zasad oceniania.